

Katalog over værker

Forslag til værklæsning på religion B

Her følger et katalog over værker samt ideer til bearbejdning af disse. Materialet er udarbejdet af deltagerne på FIP-kurserne i februar 2019.

Indholdsfortegnelse

Udvælgelse af hovedværker til undervisningen i religion B	2
Værk: Sirat Rasul Allah	3
Værk: Samfund uden Gud af Phil Zucherman	4
Værk: Bhagavad Gita fra religionshistoriske hovedværker	5
Værk: Apostlenes gerninger	6
Værk: Bellah: Civilreligion i Amerika.....	7
Værk: Confessio Augustana	8
Værk: Snorres Edda.....	9
Værk: Ron L. Hubbard, Dianetik.....	10
Værk: Kierkegaard, Frygt og Bæven	11
Værk: Max Weber, Den protestantiske etik og kapitalismens ånd	12
Værk: Lao Tse, Tao Te King	13

Udvælgelse af hovedværker til undervisningen i religion B

Arbejdet med at analysere et længere (ca. 30 sider) og komplekst, religiøst eller religionsvidenskabeligt værk er et centralt forhold ved faget på B-niveau. En række værker lever umiddelbart op til kravene, som fx et evangelium fra NT eller lign. tekster med tilknytning til en anerkendt og udbredt religiøs tradition. Der er dog også en række gråzoner, hvilket bl.a. blev diskuteret på FIP-kurset i religion i februar 2019. Som en del af en workshop blev deltagerne bedt om at opdele en række medbragte værker i, om de kunne anvendes som hovedværk eller ej. Herefter skulle de lave noter omkring de værker, de mente kunne anvendes til hovedværklæsning. Det er en opsamling på dette arbejde, der findes i dette supplerende vejledende materiale om hovedværklæsning.

Hvorvidt et værk kan anvendes til hovedværklæsning er bundet op på, om det lever op til læreplanens bestemmelser om, at det skal være et værk af enten religiøs eller religionsvidenskabelig karakter. Samtidig skal det have karakter af et hovedværk, hvorfor debatbøger, o.lign. som oftest kan udelukkes. Teksten skal samtidig være 'længere og kompleks', hvilket gør fx populære samtale- og selvhjælpsbøger problematiske. Herunder ses en de to bunker af værker, deltagerne udvalgte som anvendelige til hovedværklæsning. Til en række af disse er der på de næste sider noter til, hvordan de kan behandles i undervisningen.

Værk: Sirat Rasul Allah

Værkets navn	Sirat Rasul Allah
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Et uddrag af den første biografi om Muhammed. Sirat-Hagiografi.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Forskellige myteopfattelser fx paradigmatiske. Hvordan bruger moderne muslimer fortællingen? Autoritetstyper. Privilegeret tale. Indefra-Udefra. Eskatologi. Karisma, karismatiskleder konstruktion. Gudsfremstilling, menneskesyn. Konversionsteori.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne ode for forskellige niveauer?	Redegørende: Tekstforståelse. Forstå og gengiv teksten. Kronologi med fokus på centrale religiøse begreber. Analyse: identificering af privilegeret tale, identifikation af autoritetstyper. Religionsfaglig analyse af fænomener. Modeller for og af verden (Worldview literacy). Mytiske træk. Identificere karismatiske egenskaber i teksten. Diskussion: historiebrug. Forskellige muslimske positioners brug af historien. Perspektivering: til andre religioner.
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Det er et klassisk værk, virkningshistorie. Teksten er svær, man skal have meget viden om perioden. Sproget kan være svært. Pointerne bliver hurtigt de samme.

Værk: Samfund uden Gud af Phil Zucherman

Værkets navn	Samfund uden Gud
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Sociologisk undersøgelse af religiøsitet i Danmark og Skandinavien, sammenlignet med USA.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Sekularisering, senmodernitet, religionskritik. Sociologisk metode. Institutionaliseret vs. Ikke-institutionaliseret religion. Frihed og lighed i religion. Kulturreligion. Civilreligion. Minimalisme-maksimalisme.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne de forskellige niveauer?	Redegørende: Hvem er Phil Zucherman? og hvilken metode bruger han? Analyse: Udvælgelse af nogle interviews. Hvor ser vi eksempler på kulturreligion/civilreligion. Diskussion: Hvorfor er DK et sekulariseret samfund? Rollelæsning. Stationsarbejde. Fremlæggelser. Feltarbejde - kvantitativ metode.
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Man får en anden vinkel på religion i det danske samfund. Bogen er let tilgængelig Den er aktuel

Værk: Bhagavad Gita fra religionshistoriske hovedværker

Værkets navn	Bhagavad Gita
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Om Arjunas møde med guden Krishna. Hinduistisk hovedværk med fokus på etiske dilemmaer.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Myteteori, gudebilleder Hinduismens grundlæggende terminologi: dharma, kaste, osv. Træne de hinduistiske begreber Kastesystemet Livsstadierne Flere veje (margaerne eller yogaerne) til moksha
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne de forskellige niveauer?	Tekstanalyse Rammesat analyse (hvad kan I få øje på her?) Fænomenologisk analyse med henblik på frelsesvejene.
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Den er aktuel fx i forhold til kastesystemet En fin sammenhængende historie Kan være svært at arbejde med. Sproget ligger ikke lige for, man vil støde på svære begreber. Sprogkoderne knækkes dog hurtigt.

Værk: Apostlenes gerninger

Værkets navn	N.T. apostlenes gerninger
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Bibeltekst som omhandler tiden efter Jesus død og opstandelse. Om hvordan de første apostle udbreder kristendom.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Karisma-teori Holm og Sundens rolleteori Nådegaver- numinøsitet (Rudolf Otto) Konversionsteori
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne de forskellige niveauer?	Redegørende: Tekstforståelse. Forstå og gengiv teksten. Tekstanalyse. Vekslen mellem intensiv og ekstensiv læsning. Rollespil. Perspektivering til pentekostal kristendom og Acta omsat i praksis.
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Den er oplagt ifm. feltarbejde Ulempe at fortællingens tid og ramme er langt væk og fremmed.

Værk: Bellah: Civilreligion i Amerika

Værkets navn	Civilreligion i Amerika
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	En redigeret oversættelse af en artikel af den amerikanske religionssociolog Robert Bellah fra 1967. Den første forsker der har lavet teori om civilreligion i USA.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Bellahs definition af civilreligion. Kan holdes op overfor Rousseaus definition. Gudsbegrebet. Ninian Smarts dimensioner. Emile Durkheim.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne de forskellige niveauer?	Sammenligne med danske forhold Finde danske eksempler
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	

Værk: Confessio Augustana

Værkets navn	Fortalen til Confessio Augustana, den senere augsburgske bekendelse
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Melanchtons forsvar for den nye evangeliske tro i det tyske rige + hans påpegning af nogle misbrug i moderkirken.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Diskursanalyse (hvorfor vælger han bevidst en meget lidt konfrontatorisk diskurs fx?) Teori omkring retfærdiggørelse ved tro + den radikale nåde.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne ode forskellige niveauer?	Kildekritik af afsender Den historiske kontekst: hvilken sammenhæng er teksten skrevet i. Kommunikationssituationen Analyse af tekstens grundpåstande.
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Aktuel ift. diskussionen om hvorvidt den nuværende dåbsteologi skal reformeres.

Værk: Snorres Edda

Værkets navn	Snorres Edda
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Introduktion til norrøn religion
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Kan kobles til ritualer i fortid og nutid. Ritualteori. Fænomenologisk analyse. Strukturalistisk myteteori. Eskatologi. Dødsforestillinger.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne ode forskellige niveauer?	Tekstanalyse. Ritualanalyse. Perspektivering til asetro, Hvordan redefineres religionen?
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Små mytetekster som er nemme at forstå Har en forforståelse Den kan være svær at skabe sammenhæng og overblik

Værk: Ron L. Hubbard, Dianetik

Værkets navn	Dianetik
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Hubbards første bog om Dianetik. Nøgleværk. Sjælen. Det reaktive sind.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Hvad er religion? Sjæl, krop, sind. Synkretisme. Esoterisk viden. Karismatisk lederskab. Nye religioner, senmodernitet. Sekt, kult, ritualer.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne de forskellige niveauer?	Redegørelse: Dianetik, det reaktive sind, engrammer osv. Analyse: religiøse oplevelser, ritualer og metoder, mytiske elementer Diskussion: Hvordan opstår religion? Hvorfor opstår religion i det senmoderne samfund? Videnskab/religion
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Den er svær at læse Interessant for eleverne Mystisk Forhåndshånds holdninger baseret på manglende viden

Værk: Kierkegaard, Frygt og Bæven

Værkets navn	Frygt og bæven
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Kierkegaard skriver under pseudonym om Abrahams ofring af Isak, med det formål at bevæge læseren fra etiker til det religiøse stadie.
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Teorien om mangel på mening i tilværelsen. Weber, David Lyon. Senmoderne religion. Fundamentalisme. Kierkegaards stadieteori.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne de forskellige niveauer?	Projektarbejde om kristne retninger og søgen efter mening i tilværelsen. Undersøge om Kierkegaard var fundamentalist eller eksistentia­list.
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Den er svær Man skal kende stadie-teorien på forhånd

Værk: Max Weber, Den protestantiske etik og kapitalismens ånd

Værkets navn	Den protestantiske etik og kapitalismens ånd
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Værket ser på sammenhænge og udviklinger i de vestlige samfund fra reformatorerens tanker til den økonomiske udvikling omkring 1900
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Etik Pietisme Calvinisme Luthers kaldstanke
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne ode forskellige niveauer?	
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Den er svær

Værk: Lao Tse, Tao Te King

Værkets navn	Tao Te King
Beskrivelse Kort beskrivelse af værket	Digtsamling
Teori og begreber Hvilke teorier og begreber trænes med dette værk?	Symbolanalyse. Abstraktionstænkning. Trancendensforståelse. Dikotomisk tænkning. Holisme tænkning.
Taksonomiske Niveauer Hvilke opgaver/øvelser kan man bruge til at træne ode forskellige niveauer?	Rekontekstualisering.
Fordele og ulemper Herunder sværhedsgrad	Mulighed for arbejde på alle taksonomiske niveauer.